

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése:
A tárgy neve: Igazságügyi orvostan - választható elektív 6 hetes szakmai gyakorlat Angol nyelven¹: Német nyelven¹: Kreditértéke: 6 Teljes óraszám: 240 előadás: 0 gyakorlat: 240 óra: 6 hét, heti 40x1 tanóra szeminárium: 0 Tantárgy típusa: kötelezően választható (választható elektív 6 hetes gyakorlat)
Tanév: 2019/2020
Tantárgy kódja²:
Tantárgyfelelős neve: Dr. Törő Klára Munkahelye, telefonos elérhetősége: 1091 Budapest, Üllői út 93., SE, Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Intézet, 06-1-215-7300 Beosztása: Egy. docens, Intézetvezető Habilitációjának kelte és száma: 315/2010
A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvoscépzés kurrikulumban: A tantárgy oktatásának célja az igazságügyi orvoscépzés munkájának bevezető jellegű, de lehetőség szerint teljes körű bemutatása az alapvető gyakorlati képességek elsajátításával együtt, az alábbiak szerint, szakorvosi felügyelet mellett: <ul style="list-style-type: none">- az igazságügyi orvoscépzésre vonatkozó szakmai szabályok, szakirodalmi ismeretek, módszertani levelek megismerése, önálló elsajátítása,- a boncolásokon való aktív (tevételes) részvétel, lehetőség esetén részvétel soron kívüli boncoláson megfigyelőként,- a boncoláskor észlelt elváltozások felismerése (kül- és belvizsgálat során), sérülések dokumentálása, esetreferálás,- a boncoláskor észlelt elváltozások halál oka szerepének értékelése, vitális jelek készségi szintű felismerése- a sérülésmintázatok vizsgálata és értékelése, a sérülések kialakulási mechanizmusainak értékelése,- a halál időpontjának becslése,- a post mortem mintákból végzett laboratóriumi vizsgálati leletek eredményeinek értékelése (toxikológiai vélemény, véralkoholvizsgálat, szövettani vizsgálat, diatoma vizsgálat, DNS vizsgálat, osteológiai vizsgálat), a laboreredmények halál oka szerepének vizsgálata,- a boncjegyzőkönyv alapvető tartalmi és formai elemeinek elsajátítása (pl. boncjegyzőkönyvek olvasása útján)- az igazságügyi orvoscépzés vélemény alapvető tartalmi és formai elemeinek elsajátítása polgári és büntetőügyekben iratok alapján (pl. igazságügyi orvoscépzés vélemények olvasása útján)- élő személyek személyes vizsgálatának szabályai (anamnézis felvétele polgári és büntetőügyekben, testi vizsgálat elvégzése)- részvétel elmeorvoscépzés vizsgálaton (beszámíthatóság és cselekvőképesség ii. elmeorvoscépzés értékelésének alapelvei, betegvizsgálat)

- a szakértő számára rendelkezésre álló adatok bizonyító erejének iü. orvosszakértői szemléletű értékelése, iü. orvosszakértői szemlélet alapelveinek megismerése (tanúvallomás, boncjegyzőkönyv, tárgyi bizonyíték, szemlejegyzőkönyv, orvosi irat, betegvizsgálat során szerzett anamnézis és fizikális státusz adattartalmának értékelése)

- részvétel a SE IBOI által oktatott tantárgyak tanóráin

(A hallgatónak *nem feladata*: tanórák megtartása, boncjegyzőkönyv írása, szakvélemény írása iratok ill. személyes vizsgálat alapján.)

A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe):

A tantárgyoktatását a SE IBOI bonctermében, vizsgálóhelyiségeiben, könyvtárában, szövettani, toxikológiai laboratóriumában végezzük.

A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi:

A tárgy sikeres elvégzésével az alábbi szakmai kompetenciák szerezhetők meg:

- halálesetek kapcsán észlelt (írott és/vagy látott) morfológiai eltérések (elsősorban sérülések) felismerése, értékelése,
- haláleset kapcsán a további eljárásrend részletes és pontos ismerete,
- sérülések szakszerű dokumentálása a mindennapi klinikai gyakorlattal összhangban,
- az igazságügyi orvostani bonctechnika elsajátítása,
- a vitális jelek önálló felismerése,
- boncjegyzőkönyvben és a kiegészítő vizsgálatok leleteiben rögzített adatok értékelése, és adattartalmának komplex értelmezése az iü. orvosszakértői szemléletnek megfelelően
- az erőszakos és természetes halálesetek készség szintű elkülönítése,
- a rendelkezésre álló (látott és/vagy írott) adatok bizonyító erejének iü. orvosszakértői szemléletű értékelése
- iü. orvosszakértői szemléletű anamnézis felvétel és betegvizsgálat élő személyeken
- élő személyek személyes vizsgálata során észlelt morfológiai eltérések felismerése és értékelése

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek):

patológia, igazságügyi orvostan, traumatológia, belgyógyászati propedeutika

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

minimum hallgató létszám: 1 fő, maximum hallgatói létszám: 4 fő

A kurzusra történő jelentkezés módja:

A kurzusra történő jelentkezés a TVSZ és az ÁOK DH rendelkezéseinek megfelelően történik a NEPTUN rendszeren keresztül.

A tárgy részletes tematikája³:

A szigorlóévi gyakorlatok időtartama heti 40 óra, 6 héten keresztül. Egy gyakorlati óra 60 percet jelent, mely magában foglalja a soron kívüli boncolások idejét is.

(A hetente megjelenő új képzési elemeket **félkövéren** jelöljük)

1. hét (5 db munkanap) H-P:

A hét első munkanapján részvétel az **intézeti értekezleten** (7:30-tól).

07:00-11:00 aktív részvétel a bonctermi munka során, iü. orvosszakértői **bonctechika elsajátítása**, oktatási napokon **részvétel a bonctermi oktatáson**.

11:00-15:00 **boncjegyzőkönyvek** önálló tanulmányozása, **kötelező irodalom** önálló tanulmányozása.

Előre egyeztetett időpontban heti 1-2 alkalommal, legfeljebb 60 perces **konzultáció** 11:00 és 15:00 között a kijelölt oktatóval a speciális feladatok elvégzésének elősegítésére és a tanulmányozott szakirodalom és dokumentáció szakszerű feldolgozásához. A konzultáció alatt az elvégzett speciális tanulmányi munka ellenőrzése.

2. hét (5 db munkanap) H-P:

A hét első munkanapján részvétel az intézeti értekezleten (7:30-tól).

07:00-11:00 aktív részvétel a bonctermi munka során, iü. orvosszakértői bonctechika elsajátítása, oktatási napokon részvétel a bonctermi oktatás során.

11:00-15:00 boncjegyzőkönyvek önálló tanulmányozása és **iü. orvosszakértői vélemények önálló tanulmányozása**, kötelező irodalom önálló tanulmányozása.

1 munkanap: **toxikológiai laborgyakorlat** 11:00-15:00 között.

Előre egyeztetett időpontban heti 1-2 alkalommal, legfeljebb 60 perces konzultáció 11:00 és 15:00 között a kijelölt oktatóval a speciális feladatok elvégzésének elősegítésére és a tanulmányozott szakirodalom és dokumentáció szakszerű feldolgozásához. A konzultáció alatt az elvégzett speciális tanulmányi munka ellenőrzése.

3. hét (5 db munkanap) H-P:

A hét első munkanapján részvétel az intézeti értekezleten (7:30-tól).

07:00-11:00 aktív részvétel a bonctermi munka során, iü. orvosszakértői **bonctechika** elsajátítása és **alkalmazása**, oktatási napokon részvétel a bonctermi oktatás során.

11:00-15:00 részvétel **élő személyek személyes vizsgálatán**, valamint boncjegyzőkönyvek önálló tanulmányozása, iü. orvosszakértői vélemények önálló tanulmányozása, kötelező irodalom önálló tanulmányozása.

1 munkanap: **DNS laborgyakorlat** 11:00-15:00 között.

Előre egyeztetett időpontban heti 1-2 alkalommal, legfeljebb 60 perces konzultáció 11:00 és 15:00 között a kijelölt oktatóval a speciális feladatok elvégzésének elősegítésére és a tanulmányozott szakirodalom és dokumentáció szakszerű feldolgozásához. A konzultáció alatt az elvégzett speciális tanulmányi munka ellenőrzése.

4. hét (5 db munkanap) H-P:

A hét első munkanapján részvétel az intézeti értekezleten (7:30-tól)

07:00-11:00 aktív részvétel a bonctermi munka során, iü. orvosszakértői bonctechika elsajátítása és alkalmazása, oktatási napokon részvétel a bonctermi oktatás során, **10 db sérülés dokumentálása és szakorvosi ellenőrzése**.

11:00-15:00 részvétel élő személyek személyes vizsgálatán, valamint boncjegyzőkönyvek önálló tanulmányozása, iü. orvosszakértői vélemények önálló tanulmányozása, kötelező irodalom önálló tanulmányozása.

1 munkanap: **Osteológiai laborgyakorlat** 11:00-15:00 között.

Előre egyeztetett időpontban heti 1-2 alkalommal, legfeljebb 60 perces konzultáció 11:00 és 15:00 között a kijelölt oktatóval a speciális feladatok elvégzésének elősegítésére és a tanulmányozott szakirodalom és dokumentáció szakszerű feldolgozásához. A konzultáció alatt az elvégzett speciális tanulmányi munka ellenőrzése.

5. hét (5 db munkanap) H-P:

A hét első munkanapján részvétel az intézeti értekezleten (7:30-tól)

07:00-11:00 aktív részvétel a bonctermi munka során, iü. orvosszakértői bonctechika elsajátítása és alkalmazása, oktatási napokon részvétel a bonctermi oktatás során, 10 db sérülés dokumentálása és szakorvosi ellenőrzése

11:00-15:00 részvétel élő személyek személyes vizsgálatán, valamint boncjegyzőkönyvek önálló tanulmányozása, iü. orvosszakértői vélemények önálló tanulmányozása, kötelező irodalom önálló tanulmányozása

1 munkanap: **Szövetteni laborgyakorlat** 11:00-15:00 között.

Előre egyeztetett időpontban heti 1-2 alkalommal, legfeljebb 60 perces konzultáció 11:00 és 15:00 között a kijelölt oktatóval a speciális feladatok elvégzésének elősegítésére és a tanulmányozott

szakirodalom és dokumentáció szakszerű feldolgozásához. A konzultáció alatt az elvégzett speciális tanulmányi munka ellenőrzése.

6. hét (5 db munkanap) H-P

07:00-11:00 aktív részvétel a bonctermi munka során, iü. orvosszakértői bonctechika elsajátítása és alkalmazása, oktatási napokon részvétel a bonctermi oktatás során, 10 db sérülés dokumentálása és szakorvosi ellenőrzése

11:00-15:00 részvétel élő személyek személyes vizsgálatán, valamint boncjegyzőkönyvek önálló tanulmányozása, iü. orvosszakértői vélemények önálló tanulmányozása, kötelező irodalom önálló tanulmányozása.

Előre egyeztetett időpontban, gyakorlati vizsga előtt, heti 1-2 alkalommal, legfeljebb 60 perces konzultáció 11:00 és 15:00 között a kijelölt oktatóval a speciális feladatok elvégzésének elősegítésére és a tanulmányozott szakirodalom és dokumentáció szakszerű feldolgozásához. A konzultáció alatt az elvégzett speciális tanulmányi munka ellenőrzése.

Utolsó munkanapon gyakorlati vizsga:

A, közvetlen szakorvosi felügyelet mellett az adott napra (a szakorvos és hallgató számára) kiírt holttest kórelőzményének áttanulmányozása (felkészülés a boncolásra), szakorvosi irányítás mellett a kijelölt holttest teljeskörű **külvizsgálata, belszerveinek önálló felboncolása**, az észlelt elváltozások alapján **szóbeli vélemény alkotása** a megismert szakmai szabályokra figyelemmel (boncjegyzőkönyv készítése nélkül), az elvégzett feladat szakorvosi értékelése-minősítése.

B, Iratok részletes tanulmányozása alapján vélemény adása (szóban) a feltett kérdésekre, az elvégzett feladat szakorvosi értékelése-minősítése.

A laborgyakorlatok sorrendje felcserélhető úgy, hogy a gyakorlati képzésnek az intézet napi munkájához kell alkalmazkodnia.

A **speciális tanulmányi munka** elvégzésének ellenőrzése (lsd. lejjebb) és a teljesítés igazolása az erre kijelölt konzultációk alatt történik.

A hallgató opcionálisan részt vehet az alábbiakon:

- bírósági tárgyaláson való részvétel
- helyszíni vizsgálaton való részvétel
- helyszíni szemlén való részvétel
- graduális és postgradualis képzések előadásain való részvétel

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései:

Neurológia – koponyasérülések

Traumatológia – légyszövet- és csontsérülések

Pszichiátria – iü. elmeorvosszakértői alapismeretek

Családorvostan – halottvizsgálat

Radiológia – képalkotó vizsgálatok bizonyító ereje

Szülészeti-nőgyógyászat – szexuális bántalmazás

Belgyógyászat - toxikológia

A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka⁴:

- legalább 40 db boncjegyzőkönyv részletes áttanulmányozása (10 kórboncolási jegyzőkönyv, 20 hatósági boncjegyzőkönyv és 10 iü. orvosszakértői boncjegyzőkönyv)
- legalább 20 db iratok alapján készült orvosszakértői vélemény részletes áttanulmányozása (polgári és büntetőügyekben)

- legalább 20 db személyes vizsgálat alapján készült orvosszakértői vélemény részletes áttanulmányozása (polgári és büntetőügyekben)
- legalább holttesten lévő 20 db sérülés szakszerű, önálló dokumentálása
- legalább 5 db holttest belszerveinek szakszerű boncolása szakorvosi felügyelet mellett
- részvétel legalább 5 db iü. elmeorvosszakértői vizsgálaton
- részvétel legalább 5 db iü. orvosszakértő által végzett élő személy vizsgálatán

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel teljesítése

- a hallgató gyakorlati képzésen való **megfelelő arányú jelenléte** (lsd.: félév aláírásának követelményei) a jelenléti ívek oktatói aláírása)

ÉS

- a kötelezően elvégzendő (**speciális tanulmányi munka**) feladatok teljesítése esetén lehetséges.

A hallgató jelenlétéről napi **jelenléti ívet** vezetünk, a hallgatói jelenlétet az intézet oktatói ellenőrzik és jegyzik ellen a jelenléti íven.

A **speciális tanulmányi munka** elvégzését az intézmény oktatói igazolják úgy, hogy a tanulmányozott eseteket anonimizált módon iktatószám, illetve lábszám alapján dokumentáljuk az arra felhasználható igazolólapra.

A **munkaszüneti napok, tanítási szünetek** nem számítanak hiánynak.

A gyakorlati órák 25%-át meghaladó hiányzás esetén a gyakorlati órák előre egyeztetett munkanapon **pótolhatók** a hallgató tanulmányi felelős számára címzett írásbeli kérelme alapján 6 hetes gyakorlati időt követően, a TVSz rendelkezéseire is figyelemmel.

A **speciális tanulmányi munkát** a gyakorlat ideje illetve a pótlás ideje alatt kell elvégezni a hallgatónak, egyéb pótlási lehetőség nem áll rendelkezésére a speciális tanulmányi munka teljesítésére.

A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban⁵:

A **speciális tanulmányi munka** teljesítésének ellenőrzése rendszeresen, az erre kijelölt konzultációk ideje alatt történik. A speciális tanulmányi munka eredménye nem számít bele a gyakorlati vizsga értékelésébe.

Egyéb - vizsgán kívüli, ill. évközi – gyakorlat ideje alatti ellenőrzést - nem végzünk.

A félév aláírásának követelményei:

A hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzat alapján az aláírás megszerzésének feltétele:

A, a gyakorlati órák 75 %-án való részvétel

ÉS

B, a kötelezően elvégzendő (speciális munka) feladatok teljesítése oktató igazolással

A vizsga típusa:

Az utolsó munkanapon gyakorlati (szóbeli) vizsga történik, ötfokozatú minősítéssel.

Vizgákövetelmények⁶:

A gyakorlati vizsga sikeres teljesítése a **gyakorlati vizsgafeladatok teljesítésével, legalább elégséges (2) minősítés** elérésével lehetséges. A speciális tanulmányi munka eredménye a gyakorlati vizsgaeredménybe nem számít bele.

A, Közvetlen szakorvosi felügyelet mellett az adott napra (a szakorvos és hallgató számára) kiírt holttest **kórelőzményének áttanulmányozása** (felkészülés a boncolásra), szakorvosi irányítás mellett a kijelölt holttest teljeskörű **külvizsgálata, belszerveinek felboncolása**, az észlelt elváltozások alapján **szóbeli vélemény alkotása** a megismert szakmai szabályokra figyelemmel (boncjegyzőkönyv készítése nélkül).

B, **Iratok részletes tanulmányozása** alapján **vélemény adása (szóban)** a feltett kérdésekre.

Az osztályzat kialakításának módja és típusa⁷:

A végső gyakorlati osztályzat kialakítása a gyakorlati vizsga során elvégzett (A és B) feladatok minősége és a szóban adott vélemény alapján, együttesen, összegző módon történik a szakma szabályaira figyelemmel.

A vizsgára történő jelentkezés módja:

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározott szabályoknak megfelelően történik a NEPTUN rendszeren keresztül a tanév rendjére is figyelemmel.

A vizsga megisméltésének lehetőségei:

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározott szabályoknak megfelelően történik.

A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím):

6. SZ. MÓDSZERTANI LEVÉL

8. SZ. MÓDSZERTANI LEVÉL

16. SZ. MÓDSZERTANI LEVÉL

SÓTONYI PÉTER SZERK: IGAZSÁGÜGYI ORVOSTAN, Semmelweis Kiadó, 2011

351/2013. (X. 4.) KORMÁNYRENDELET A HALOTTVIZSGÁLATRÓL ÉS A HALOTTAKKAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSRÓL

BENE MÓNICA, HILBERT LÁSZLÓNÉ: KÉZIKÖNYV A HALOTTVIZSGÁLATI BIZONYÍTVÁNY KITÖLTÉSÉHEZ, Semmelweis Kiadó, 2008

AZ EGÉSZSÉGÜGYRŐL SZÓLÓ 1997. ÉVI CLIV. TÖRVÉNY TANANYAGHOZ KAPCSOLÓDÓ RÉSZEI, ÉS VÉGREHAJTÁSI RENDELETEI:

1997. ÉVI CLIV. TÖRVÉNY ALÁBBI RÉSZLETEI:

II. fejezet a Betegek jogai és kötelezettségei 6.-27. §

IV. fejezet az egészségügyi ellátások rendszere 87.-92. §

V. fejezet Az egészségügyi ellátások szakmai követelményei 111.-113/A §

VI. fejezet Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei 125.-140/C. §

VIII. fejezet Az emberen végzett orvostudományi kutatások 157.-164/B §

IX. fejezet Az emberi reprodukció... 165.-187/A §

XI. fejezet Szerv- és szövetátültetés 202.-215. §

XII. fejezet Halottakkal kapcsolatos eljárás 216.-222/A §

A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:
A gesztorintézet igazgatójának aláírása:
Beadás dátuma: 2019.10.02.

OKB véleménye:
Dékáni hivatal megjegyzése:
Dékán aláírása:

¹ Csak abban az esetben kell megadni, ha a tárgy az adott nyelven is meghirdetésre kerül.

² Dékáni Hivatal tölti ki, jóváhagyást követően.

³ Az elméleti és gyakorlati oktatást órákra (hetekre) lebontva, sorszámozva külön-külön kell megadni, az előadók és a gyakorlati oktatók nevének feltüntetésével. Mellékletben nem csatolható!

⁴ Pl. terepgyakorlat, kórlapelemzés, felmérés készítése, stb.

⁵ Pl. házi feladat, beszámoló, zárthelyi stb. témaköre és időpontja, pótlásuk és javításuk lehetősége.

⁶ Elméleti vizsga esetén kérjük a tételsor megadását, gyakorlati vizsga esetén a vizsgáztatás témakörét és módját .

⁷ Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja. Az évközi számonkérések eredményeink beszámítási módja.